І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 175. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 26-го ВЕРЕСНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 26, 1967 No. 175. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Понеділок, 25 вересня, 1967

В АМЕРИЦІ

ВИПУЩЕНИЙ НА МІСЯЦЬ „СОРВЕЄР 5" 8-го вересня ц.р. ствердив різними тестами, що американські астронавти, які залетять на Місяць коло 1970-го року, не матимуть труднощів при осіданні на тій плянеті. „Сорвеєр 5" осів на Місяці 10-го вересня. Він досліджував поверхню Місяця різними способами. Між іншим, він випустив був ракету, яка впала на поверхню Місяця, не зробивши там ані якогось кратера, ані не спричинила куряви, що значить, що поверхня Місяця досить тверда, і на ній зможуть осісти астронавти зі своїм космічним кораблем.

НАЙБЛИЖЧИЙ КОЛИШНІЙ СПІВРОБІТНИК кубинського диктатора Фіделя Кастра Ернесто Че Ґевара перебуває в Болівії, де керує комуністичною партизанкою. Про нього немає вісток від 1965-го року, коли він зник із публічного життя. Захоплені фотографії від комуністичних партизан в Болівії виявляють, якою працею займається Ґевара. Він недавно опублікував статтю, в якій домагається створити „два або три В'єтнами" в Латинській Америці. Болівія має кордони з Чіле, Перу, Бразилією, Параґваєм і Арґентиною, тому комуністи в Болівії починають боротьбу за опанування країн Латинської Америки.

ГУБЕРНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ НЮ ЙОРКУ Нелсон А. Рокефеллер заявив в пресовому інтерв'ю, що президентські амбіції каліфорнійського губернатора Роналда Ріґена будуть поважною перешкодою для колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона здобути номінацію на президента. Рокефеллер твердив, що, на його думку, президент Джансон має ще великі можливості, хоч аґенції говорять про зменшення його популярности серед опитуваних виборців. Рокефеллер підтримує поміркованого республіканця губернатора Ромні, який втратив популярність внаслідок заяви про те, що йому „сполоскали" мозок у В'єтнамі. Ріґен дуже пошкодить Ніксонові, коли старатиметься про номінацію — гадає Рокефеллер.

КАНАДІЙСЬКА ВИСТАВКА ЕКСПО 67 22-го вересня побила рекорд щодо числа відвідувачів, бо вполудне того ж дня занотовано 42,091,701 відвідувача. Ця Виставка почалася 27-го квітня і триватиме до кінця жовтня. Недавня Брюссельська Виставка впродовж шістьох місяців мала 42,073,561 відвідувача. Паризька виставка в 1900-му році мала 51,000.000 відвідувачів, але вона тривала 7 місяців, а Брюссельська тільки 6, стільки само, що має тривати Експо 67 в Монтреалі.

РЕСПУБЛІКАНЦІ СПОДІВАЮТЬСЯ ЗДОБУТИ контролю над Палатою Репрезентантів у виборах 1968-го року. Вони плянують збільшити видатки на виборчу кампанію в 80-ох конґресових округах, в яких є можливість перемогти демократичних кандидатів. Таке заявляють два республіканські конґресмени Боб Вілсон, який є головою Республіканської Конґресової Комісії, і Чорлз Е. Ґуделл — голова Республіканської Палатної Комісії Плянування. Конґресмен Вілсон відмовився назвати ті виборчі округи, де республіканці хочуть здобути конґресові мандати.

У СВІТІ

„КОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДА" ПРОГОЛОСИЛА в Москві наприкінці минулого тижня статтю Владиміра Большакова з лайками проти колишнього американського амбасадора в Москві Джорджа Кеннана за те, що той, на просьбу американського Уряду, поїхав був до Швайцарії і привіз 21 квітня цього року до Америки Світлану Алілуєву Сталіну. Названий совєтський щоденник називає Кеннана „ідеологом холодної війни", дармащо насправді Кеннан, тепер професор університету в Принстоні, є звеличником „співіснування".

БРИТІЙСЬКА ПАРТІЯ ПРАЦІ ГЛИБОКО СТУРБОВАНА вислідом останніх двох доповняльних виборів, в яких виграли консерватисти. Найближчі доповняльні вибори відбудуться вчасною осінню в одному передмісті Менчестеру, в окрузі, що її репрезентував у парляменті лідер лівого крила Партії Праці, померлий недавно Конні Сіллякус. Хоч ця округа завжди вибирала члена Партії Праці, проте тепер не відомо, чи й там не змінились настрої. Консервативна партія виставила там кандидатуру 26-річного внука Винстона Черчілла.

В ЕСПАНІЇ ПАРАДНО ЗАПРИСЯЖЕНО нового віце-президента, 64-літнього адмірала Луіса Карреро Блянка, який у випадку смерти, затяжної недуги чи виїзду за кордон голови держави Франсіска Франка автоматично став би тимчасовим його заступником. Адмірал Блянко став наступником 71-літнього генерала Муноса Ґрандеза, якого димісіовано в минулому році з уваги на його недугу. Франсіско Франко має 74 роки.

В ІНДОНЕЗІЇ МАЛИ ВІДБУТИСЯ парляментарні вибори в липні наступного року, але їх відкладено з уваги на складне питання, яку ролю має відіграти в тих виборах армія. За індонезійською конституцією — частину послів призначає уряд, частину делеґують корпорації, а тільки частину вибирають в загальному голосуванні. Тепер армія зажадала для своїх представників 22% загального числа послів.

У БРИТАНІЇ ВЕЛИКЕ ПОРУШЕННЯ ВИКЛИКАЛА постанова дирекції одного великого шпиталю, яка доручила лікарям і медсестрам згори визначувати пацієнтів літерами „НТБР", як таких, що їх не треба привертати до життя, коли в ході їх недуги чи операції хвилево перестане битися їхнє серце. Такими пацієнтами мають бути особи понад 65 років та недужі на пістрака, невиліковальні недуги легенів чи нирок. Міністерство здоров'я виступило проти керівництва того шпиталю та розпорядило, що лікування недужих є відповідальністю кожного лікаря, який обов'язаний зберігати життя пацієнта якнайдовше.

У МОСКВІ ПРОГОЛОШЕНО факт нової умови між СССР і Північним В'єтнамом щодо воєнних достав і взагалі всебічної допомоги збоку Москви Північному В'єтнамові. Подробиць умови не подано, але за західніми інформаціями — вона стосується посилених достав протилетунських ракет, артилерії, всякої іншої зброї та амуніції. Американські фахівці обраховують совєтську щорічну допомогу в'єтнамським комуністам на суму коло 1-го більйона долярів.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВЛАСТІ ВИСЕЛИЛИ із східнього Єрусалиму, який належав до Йорданії, президента Найвищого мусульманського Суду, шеїха Абдулла Хаміда, духового лідера палестинських арабів, за те, що той буцім-то очолював акцію спротиву арабів ізраїльським властям, не визнавав ізраїльської окупаційної влади, насправді ініціював і організував демонстраційних генеральний страйк арабів і т. п.

МекНамара схиляється до пляну змінити протиракетну оборону ЗДА

Вашингтон. — Представники Департаменту Оборони повідомили, що секретар оборони Роберт МекНамара прихиляється до пляну, щоб зовсім змінити теперішню оборону цієї країни в повітрі та розбудувати її так, щоб вона забезпечувала ЗДА і проти СССР, а не так, як він плянував минулого тижня, коли говорив, що протиракетна зброя буде так розміщена, щоб могла обоpонити Америку проти керованих ракет комуністичного Китаю, який в половині 70-их років зможе загрожувати далекосяжними ракетами. Секретар оборони плянує заступити сотки теперішніх джетових нищильників і наземні радарові стації зовсім новою системою, яка мала б коштувати коло 4 більйонів дол. Ця нова оборонна система складатиметься з радарових літаків - пікетів, які постійно будуть в повітрі, і які матимуть нові радарові можливості. До цієї нової системи належатимуть також бойові ловецькі літаки типів А-11 або Ф-111, які давніше називано ТФХ. Недавно згадуваний оборонний плян проти далекосяжних ракет, в якому головну ролю мала б грати протиракетна зброя „Ніке-Х", і який мав би коштувати 5 більйонів дол., мали б заступити новим пляном, що коштував би тільки 4 більйони дол., але який давав би охорону і проти СССР, а не тільки проти комуністичного Китаю, проти якого мали б забезпечувати ракети „Ніке-Х". Отже нова оборонна система має бути повніша і при цьому на один більйон дешевша.

Страйк Фордових робітників в сліпому куті; публічні школи в Ню Йорку без вчителів

Дітройт. — Голова спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер заявив, що страйк у фабриках Фордової Моторової Компанії дійшов до сліпого кута, і не видко, коли він зможе закінчитися, хоч зачався 6-го вересня. Не працюють 60,000 рокітників. Дотеперішні переговори не дали жадного висліду, бо Фордова Компанія не хоче зробити нової оферти в справі збільшення заробітних платень. Компанія дає підвишку по 60 центів за годину праці впродовж найближчих трьох років, а робітники вимагають збільшення на 90 центів. — Страйк учителів в публічних школах в Ню Йорку тривав і в понеділок 25-го вересня, хоч минулого тижня прийшло було до згоди. Але під час письмового складання нового договору прийшло до непорозуміння, і вчителі в понеділок знов не явилися до праці, хоч в неділю вже мали були ратифікувати нову умову.

Папа Павло VI про українців в Україні

Рим. — Як повідомила Інформативна Служба Українського Християнського Руху, в днях від 1 до 11 серпня ц. р. група українців у 320 осіб з різних країн, найбільше з Англії, Фраціі, ЗДА та Белгії, перебувала в Римі на прощі. Українські прочани були на св. Літургії в Соборі Апостола Петра, яку відправив Блаженніший Верховний Архиєпископ Кир Йосиф Сліпий, котрого вірні вітали з 75-літтям. Дві групи українських прочан приймав у своїй літній резиденції в Кастель Ґандольфо Папа Павло VI. До українців Папа сказав:

„Особливо мило нам привітати українських прочан, вірних з Англії та Франції, що прийшли до нас, очолені Владиками Впреосвящ. Кир Іваном Бучком та Преосвящ. Кир Августином Горняком. Наше серце радіє їх появою, але ще більше ми раділи б, коли б перед нами стояли українці з України, де тепер все ще такі важкі умови для Церкви й народу. Молимо Бога, щоб часи змінилися й Церква та український нарід зазнали свободи. А для тих, що тут, у широкому світі, передаємо наше благословення і молимо Бога за них..."

ВІРА ВОВК ВИСТУПАЛА В КИЄВІ

Київ. — Згідно з повідомленням „Літературної України" ч. 75, дня 21 вересня ц. р. відбулася в Києві — заходом Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном зустріч українських письменників із прибулою з Ню Йорку Вірою Вовк. В повідомленні сказано, що „із словом про українську письменницю виступив Іван Драч, в розмові взяли участь М. Бажан, В. Коротич, Д. Павличко. З розповіддю про життя еміґрації виступила Віра Вовк. Вона прочитала також свої поезії". Разом із цим повідомленням „Літ. Україна" надрукувала цикл віршів Віри Вовк із вступним словом І. Драча. Віра Вовк, українська еміґраційна поетка, працювала донедавна професором в католицькому університеті в Ріо де Жанейро.

Стемфордський Владика Кир Йосиф Шмондюк заінавґурував академічний рік в Ню Йорку

Ню Йорк. — В неділю 24-го вересня Стемфордський Владика Преосв. Йосиф Шмондюк о год. 12-ій вполудне відправив в церкві св. Юра, яка по береги була виповнена молоддю середніх (гай скулів) та академічних шкіл та її батьками й гістьми, Божественну Літургію в намірені української студіюючої молоді і цим способом заінавґурував академічний рік 1967/68. Співслужили Всч. оо. Орест Засійбіда та Христофор Войтина обидва ЧСВВ, майстром церемонії був Всч. о. монсіньйор Еміль Манастирський. До Служби Божої відповідали вівтарні хлопці, а хор ім. Митрополита Шептицького гарно відспівав кілька релігійних пісень. Хором диригував проф. Микола Ничай. Всч. о. Володимир Ковалик ЧСВВ після св. Євангелії привітав Владику Кир Йосифа та дякував йому за те, що прибув до Ню Йорку, щоб затіснити зв'язок молоді з Церквою в цих матеріялістичних часах. Владика Кир Йосиф виголосив релігійну та патріотичну проповідь, яка зворушила всіх присутніх. Високі державні достойники заохочують молодь в цій країні, щоб не покидала шкіл, в яких почала навчатися, бо цим вона шкодить своїй кар'єрі. Церква заохочує молодь до студій із вищих, духових спонук. Людина повинна якнайбільше пізнати, щоб осягнути головні Божі цілі, які їй призначені: першу, найголовнішу ціль — з'єднатися з Богом після смерти; і другу ціль, щоб здобути сяке-таке щастя тут на землі. Хвалимо Бога не тільки молитвою, але і кожною корисною для народу працею. Треба вважати на те, щоб всі наші праці й цілі були пов'язані з повищими головними цілями. Наука навчає, як треба це робити. Науку черпає людина з віри і з розуму. Школи дозволяють людині користати з досвіду попередніх поколінь. Та в деяких школах бушує безвірство, і проти нього перестерігав Владика українську молодь, яка повинна дбати про це, щоб не втратити віри, бо це внеможливить їй здобути головні цілі свого життя: бу-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДВІ ГОЛОВНІ ПОСТАТІ В ОН

Совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико прислухається дебатам на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй (ліворуч) і американський амбасадор Артур Ґолдберґ під час своєї промови на Асамблеї (праворуч).

СССР відкинув примирливе становище ЗДА щодо В'єтнаму

Об'єднані Нації. — У відповіді на примирливу в тоні і змісті промову американському амбасадора Артура Ґолдберґа на Генеральній Асамблеї ОН в минулий четвер в справі замирення у В'єтнамі — совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико виголосив наступного дня промову, в якій лаявся знову на Америку, як на аґресора та твердив, що мир у В'єтнамі може наступити тільки тоді, коли Америка відкличе відтіль свої війська. Громико не відповів узагалі на запити: чи після того, як американці припинять бомбардування Північного В'єтнаму „той останній приступить до мирових переговорів, — і чи після припинення того бомбардування „приязні" для в'єтнамських комуністів держави вплинуть на Північний В'єтнам, щоб той замирився. Громико не відповів теж ні словом на застереження, зроблене Ґолдберґом, щоб мирові переговори з Північним В'єтнамомо не були використані комуністами для скріплення їх військової сили. Так само у тій частині своєї промови, в якій Громико говорив про ситуацію на Середньому Сході, Він повторював тільки давні закиди на адресу Ізраїлю, як „аґресора" та не подав ніякої суґестії на конструктивну компромісову полагоду проблеми. У своїй промові Громико увів вперше на терені Об'єднаних Націй титулятуру „товариш - президент": так він звертався до президента Генеральної Асамблеї, румунського міністра закордонних справ Корнелію Манеску. Відвідавши наступного дня, в минулу суботу, британського міністра закордонних справ Джорджа Бравна, Громико відкинув у понад годинній розмові з ним повторну суґестію, щоб скликати Женевську конференцію для справи В'єтнаму. Британія і СССР були „спонзорами" Женевської конференції з 1954 року, на якій зліквідовано Індокитайську колонію Франції та створено дві держави В'єтнаму, Ляос і Камбоджу.

Всі американські держави затіснюють співпрацю проти комуністичної Куби

Вашингтон. — Від минулої п'ятниці 22-го ц.м. нараджуються тут міністри закордонних справ 21-ої держави американського континенту й Карібського обширу у справах спільної акції проти підривної революційної роботи комуністичної Куби. Це конференція Організації Американських Держав, за американськими ініціялами „О.А.С.", куди належать всі держави Південної Америки, острівні держави на Каріб ському морі й ЗДА. Канада туди не належить. У першому дні тієї конференції болівійський міністер закордонних справ Вальтер Ґевара Арзе пред'явив фактичний матеріял у постаті захоплених у комуністичних партизанів мап, різних світлинів, апаратів і інших документів на доказ підривної роботи що її переводятять комуністичні емісари з Куби на тер. Болівії. На одній світлині видно групу комуністів, з яких один — це буцім-то колишній міністер народного господарства в комуністичній Кубі, „спец" в організуванні комуністичної партизанки, Ернесто Че Ґевара. В наступному дні, в минулу суботу, державний секретар Дін Раск виголосив велику промову, в якій таврував не тільки режим Фіделя Кастра за експортування комуністичної революції в інші південно-американські країни, але й ті комуністичні держави, які підтримують комуністичну Кубу по крутло одному мільйонові долярів денно. Державний секретар висловлювався також дуже критично про ті вільні країни, які торгують з Кубою і своїми доставами туди підтримують існування кастрівського режиму. Зокрема Дін Раск таврував подвійну гру комуністичних держав, особливо СССР, які з одного боку стараються ніби за покращання своїх торговельних взаємин з латино - американськими країнами, з другого — підтримують морально, політично й матеріяльно режим Фіделя Кастра на Кубі та його закордонну політику, наставлену проти всіх інших держав на американському континенті. У неділю 24-го ц.м. конференція Організації Американських Держав прийняла вже конкретних 9 точок із усіх 17 точок проєктованої резолюції. У тих прийнятих постановах засуджується втручання режиму Фіделя Кастра у внутрішні справи інжих американських держав з ціллю перевести там державні перевороти, — рішається контролю над рухами комуністичних аґентів з Куби та закликається всі ті азійські й африканські країни, які брали участь в „триконтинентальній конференції" у Гавані в 1966 році, щоб вони припинили активне підтримування комуністичної Куби та не брали участи в заповідженій на січень 1968 року подібній конференції в Каїро.

ПРЕДСТАВНИКИ УНС БУЛИ НА ЗУСТРІЧІ З ПРЕЗИДЕНТОМ ДЖАНСОНОМ, БЕРУТЬ УЧАСТЬ У КОНҐРЕСІ БРАТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Вашинґтон. — Головний предсідник Українського Народного Союзу Йосип Лисогір та головний секретар д-р Ярослав Падох були між 200 репрезентантами братерсько-забезпеченевих установ Америки, які минулої п'ятниці, 22-го вересня, мали в Білому Домі зустріч з президентом Джансоном та членами його уряду і до яких Президент виголосив промову про ролю та ціну оборони волі. Повний текст цієї замітної промови президента Джансона, яку широко передавала й коментувала вся американська й чужа преса, буде вцілості надрукований в найближчому виданні англомовного „Українського Тижневика". Крім представників УНСоюзу, на зустрічі з Президентом були представники трьох інших українських союзів: головний предсідник і головний секретар Українського Робітничого Союзу Антін Батюк і Теодор Миник, головний предсідник і головний секретар СУК „Провидіння" о. дек. Мирослав Харина і Степан Спринський та головний предсідник і головний секретар „Народної Помочі" Володимир Мазур і Анна Крупа.

Наступного дня, в суботу 24-го вересня п. Лисогір і д-р Падох та головний касир УНСоюзу Іван Кокольський виїхали до Голлівуду на Флориді, де в неділю, 24-го вересня, почалася 21-ша конвенція Братського Конґресу Америки, що гуртує понад 100 братерсько - запомогових установ Америки і Канади, в цьому й українські союзи. В програмі конвенції передбачені пленарні сесії та збори і наради поодиноких секцій. Йосип Лисогір, колишній член Екзекутиви Конґресу, був наименований членом Статутової Комісії та бере участь у її нарадах, а д-р Я. Падох бере участь у нарадах Братерської Секції, до екзекутиви якої був обраний на минулорічній конвенції. Конвенція триватиме до середи 27-го вересня, а на вівторок, 26-го вересня, передбачений бенкет, на якому головну промову має виголосити Ричард Гюз, губернатор стейту Ню Джерзі.

Олександра Ковальчука знову заарештовано

Рівне, Україна. — Звідсіля повідомляють, що Олександра Ковальчука, мученика за віру, ім'я якого відоме у Вільному Світі з його знаменного листа до Брежнєва, про якого писала „Свобода", знову заарештовано.

Майже півтора року аґенти КҐБ по всій Україні розшукували Ол. Ковальчука, щоб помститися на нього за його відвагу виступити проти червоного дракона. На прикінці липня, цього року, катам вдалося спіймати героя віри, який, знаючи добре, що він робить і що його чекає, всетаки відважився сказати всьому світові правду про московських посіпак в Україні.

Біля Ковля, в неділю, Ковальчук ішов на баптистське Богослуження й там його спіймала тайна міліція КҐБ, заарештувала та, для дальших допитів і, напевно, знущань над невинною людиною за її віру в Бога, привезли до в'язниці в Рівному.

ВІДБУЛАСЯ КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМІТЕТУ ГРОМАДСЬКОЇ ЄДНОСТИ

Ню Йорк. — Президія Крайової Конференції Комітету Громадської Єдности переслала до преси повідомлення такого змісту:

Дня 16 вересня 1967 відбулася в Ню Йорку, в приміщенні Статлер-Гілтон Готелю, крайова конференція Комітету Громадської Єдности. В конференції взяли участь 110 осіб, в тому 71 делеґат з таких місцевостей: Шикаґо, Дітройт, Клівленд, Рочестер, Вашинґтон, Балтімор, Філядельфія, Трентон, Нюарк, Ірвінґтон, Ню Йорк, Патерсон, Гартфорд, Кліфтон, Аллентавн, Ню Бранcвік. Конференцію проводила Президія в складі: д-р В. Комаринський — голова, полк. П. Самойлів — заст. голови, проф. С. Віхар — заступ. голови, д-р Р. Борковський і А. Філімончук — секретарі. Зі звітною доповіддю на конференції виступав голова КҐЄ ред. Я. Гайвас, а програмову доповідь виголосив д-р Т. Сендзік. По дискусії, в якій брало участь коло 40 учасників, конференція схвалила дотогочасну діяльність КҐЄ та одноголосно визнала конечною дальше існування і працю КҐЄ, як об'єднання організацій, груп і окремих осіб, які змагають до оздоровлення внутрішніх відносин в житті української громади в ЗДА. КҐЄ прагне до того, щоб наша громада зберегла себе і росла, як сильна окрема етнічно-культурна спільнота в ЗДА, щоб вона здобувала поважне місце в загально - американському світі та щоб давала всебічну моральну і політичну допомогу визвольній боротьбі

(Закінчення на ст. 3-ій)

Футболісти „Тризуба" ведуть в табелі Першої Дивізії АФЛіґи

„Тризуб", Філядельфія, здобув минулої неділі, 24-го вересня, чергову перемогу в мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи і висунувся на перше місце Першої Дивізії цієї Ліґи. футболісти „Тризуба" перемогли 2:0 дружину „Тайґерс" з Бостону воротами зі стрілів Пасаче (31-ша хвилина) та Палети (86-та хв.) Оборонні лінії „Тризуба" вповні вив'язалися зі своїх завдань, відбиваючи наступи нападу бостонців, в якому грав бувший змагун „Тризуба" Бенітез.

„Чорноморська Січ", Нюарк, виграла з таким самим вислідом 2:0 минулонедільні мистецькі змагання АФЛіґи з рочестерською дружиною „Лансерс". Ворота для „Ч. Січі" здобули: Ґузман на 28-ій хвилині та Альбрехт на 33-ій хвилині зустрічі.

УСК Ню Йорк закінчив минулонедільні мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу із німецькою дружиною „Айнтрахт" на її грищі нерішеним вислідом 2:2. До перерви німці вели 2:0 і щойно в другій півгрі УСК вирівняв рахунок зі стрілів Розеса на 65-ій та Дж. Янґа на 85-ій хвилині гри.

Олдбої „Чорноморської Січі" Нюарк відбули на виїзді в Торонті товариські змагання із **Олдбоями С. Т. „Україна"**. Ця зустріч бувших футбольних зірок закінчилася перемогою „Ч. Січі" 3:2. Ворота для „Ч. Січі" здобули: Гивель 2 і Лужняк, а для „України" Береза і Закалужний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Підступний ворог

На Крайовій Конференції в справах Громадянства, що відбулась у Вашинґтоні, між іншими рекомендаціями взято до уваги рекомендацію представника Головної Канцелярії УНСоюзу п. Володимира Сохана: використовувати для виховання американської молоді досвід новоприбулих громадян ЗДА, адже вони прибувають з різних країн світу, а багато з них, в тому числі й багато з нас, прибули з країни найбільшої диктатури — СССР. Перебування у країнах вільного світу десятків і сотень тисяч свідків-очевидців совєтського беззаконня стоїть ось уже понад 20 років сіллю в очах Москви.

На окремих діячів за кордоном, наприклад, колосовська газета „Вісті з України" робить неоправдані доноси, подаючи їхні адреси в ЗДА, Канаді, Західній Німеччині та інших вільних країн, і домагається суду, мовляв, вони були „німецькими коляборантами", „воєнними злочинцями". Різні злочини під час війни приписують часом навіть тим нашим землякам, які в той час були 5-літніми дітьми...

Без найменшого сумніву, совєтська рука підсунула і Західній Німеччині суґестію, мовляв, усі українці — це совєтські громадяни, навіть вихідці із Західньої України. Цього року дійшло до того, що Центральне Представництво Української Еміґрації в Німеччині звернулося до Міністерства внутрішніх справ Баварії по офіційне вияснення таких „потягнень". Навесні цього року ЦПУЕН одержало відповідь від міністерства, що в рубриці про державну приналежність українцям писатимуть „унґеклерт", себто „невияснена". Але це лише половинний осяг.

Ми в першу чергу і завжди повинні пам'ятати, що Москва всіляко намагається каламутити між нами самими воду, щоб у ній ловити свою рибу і щоб на розпалених наших пристрастях пекти свою печеню. Тож тільки своєю одностайністю зможемо ми з успіхом нівечити пляни Москви і не лише давати відсіч усім її затіям, але й продовжувати та скріплювати нашу власну ініціятиву в боротьбі за волю нашого народу.

Недалекий Світовий Конґрес Вільних Українців скаже і в цій справі своє слово.

Ґетто

В передвоєнній Україні „ґетто" було поняттям рівнозначним з міською жидівською дільницею. Відомо, що під час останньої війни німці зганяли жидів у штучно творені „ґетта", суворо відокремлені дільниці. Варшавське ґетто вславилося протинімецьким повстанням. У переносному значенні — ґетто означає засклеплювання себе в своєму середовищі й відмежовування себе від зовнішнього світу. В розумінні американців ґетто — це муринські скупчення по різних великих містах. Після цьогорічних муринських „бунтів" деякі знавці проблеми пропонують сприяти ліквідації цих ґеттоїстичних скупчень через перемішування чорних і білих мешканців, з повною громадянською рівністю та інтеґрацією муринів, що буцімто мало б сприяти гармонійному расовому співжиттю з вирівнюванням психіки одних і других.

На цю тему ведеться цікава пресова дискусія. Одні твердять, що муринське ґетто в Америці рівнозначне з „халупництвом", себто лихими мешканевими умовинами й узагалі бідністю, які є головним джерелом невдоволення і народження радикальних настроїв, що виладовуються у „бунтах". Отож радять руйнувати старі, погані муринські дільниці й будувати там великі модерні доми з низьким комірним. Інші вважають, що суть справи не в домах, а в людях та їх освіті, в їх поведінці й ставленні до винаходів сучасної цивілізації. Практично, вказують на приклади: через кілька років після збудування для незаможних і малозаможних муринських родин так званих „проєктів", являють вони собою жалюгідний вигляд. Отож перша річ — масово ширити серед муринів освіту, давати їм фаховий вишкіл і створювати для них добре платні варстати праці.

Крикливі радикальні гасла й галасливі авантюри завжди звертають на себе більшу увагу, аніж рекомендації зберігати лад і мати терпеливість. Апостоли „чорної сили" Кармайкел і Бравн мають змогу змобілізувати кількасот чи навіть кілька тисяч підлітків, щоб били вікна, палили авта, грабували крамниці, дармащо вони репрезентують лише незначну меншість з-посеред 20-мільйонової муринської спільноти в ЗДА. Але нема радикального способу зліквідувати це явище, бо воно сполучене із занепадом пошани до закону й до законної влади також серед білих. Виявилось це, наприклад, у повному іґноруванні судових присудів під час різних великих страйків. Отже, треба передусім привернути почуття леґалізму в країні і треба виростити ґенерацію освічених чорних громадян Америки, а тоді сама розв'яжеться проблема муринського „ґетта".

СПОМИНИ СВІТЛАНИ

Париж. — У часописах різних країн появилися перші частини споминів Світлани Алілуєвої, дочки Сталіна. Ці спомини дають читачам освітлення життя комуністичної еліти „зсередини", з тих темних закамарків, у яких жив і діяв батько Світлани з своїми „опрічниками", наводячи страх на мільйони поневоленої людности СССР.

Світлана заявляє, що хоче бути в своїх споминах об'єктивною, безпосередньою. Однак, уважний читач зразу помітить, що це їй не вдається. Та вона й сама в розмовах з журналістами в Ню Йорку казала, що не хоче бути суддею свого батька. Можна зрозуміти таку льояльність дочки. Але історія і політика не можуть брати на увагу родинних зв'язків і почувань. Історія — це суд, що не вважає на особи.

Прихильність Світлани до її батька виступає вже в першій частині споминів. Авторка в значній мірі скидає відповідальність за злочини доби „сталінізму" зі свого батька на „систему" та ідеологію компартії.

В цьому є частина правди. Бо під режимом диктатури („влада не обмежена ніякими законами, що спирається безпосередньо на фізичне насильство", — Ленін) люди, що стоять „нагорі", можуть діяти самовільно і без перешкод нищити своїх дійсних або уявних противників. Але, розкладаючи вину за злочини сталінської доби „пропорційно" на „соратників" свого батька, Світлана мусіла б звернути більшу увагу на персональні риси Сталіна: його мстивість, маніякальне недовір'я навіть до найближчих людей, його упертість і жорстокість, байдужість до мук і смерти мільйонів невинних людей.

У писаннях Сталіна зустрічаємо його телеграму до Леніна із Царицина (пізніше — Сталінґрад) в 1919 році. Сталін робив криваву „чистку" в тому місті, де частина людности сприяла „білій армії" Денікіна: „Наша рука не здригнеться" — з утіхою садиста хвалився Сталін у тій телеграмі до Леніна.

Очевидно, згадані неґативні риси характеру Сталіна могли „розцвісти" тільки в системі диктатури. Однак, диктатори в інших країнах не дійшли до такого масового нищення поневоленої людности, як це сталося під владою Сталіна. У всіх „народних демократіях" (Югославія, Болгарія, Польща і ін.) навіть за життя Сталіна режими диктатури не влаштовували „політичного голоду", як це було в Україні в 1933 році. Не було там системи таборів примусової праці, як за режиму Сталіна в СССР. Розправа над „тітоїстами", „ревізіоністами" та іншими „ворогами народу" відбулася в країнах - сателітах з наказу Сталіна, але не всюди вона мала успіх. Наприклад, у Польщі Гомулка з багатьма іншими комуністами був з волі Сталіна заарештований, але польські „сталіністи" спротивились їх ліквідації, збудивши цим проти себе гнів „батька народів".

Світлана обвинувачує за злочини під сталінським режимом Лаврентія Берію, начальника НКВД: мовляв, цей хитрий Сталінів земляк умів своїми інтриґами накликати злість і репресії її батька на невинних людей. З її опису виходить, що Сталін по натурі своїй не був злий чоловік: любив свою жінку, свою дочку.

Але поряд з тим Світлана признається, що Сталін, мавши вісім внуків, не хотів їх бачити. Про мстивість Сталіна свідчить, наприклад, його розправа з Л. Троцьким і його дітьми, знищення найближчих йому партійців, як Каменєв, Бухарін і сотні інших „старих большевиків".

Скидати вину за сталінські „чистки" тільки на Берію було б несправедливо. Перед Берією були інші начальники терористичного апарату: Єжов, Яґода тощо. Вони діяли з волі й наказу Сталіна.

Пояснюючи криваві й безкровні репресії доби Сталіна інтриґами Берії, Світлана несвідомо повторює давню леґенду, що була поширена в Московському царстві і пізніше — в Російській імперії: мовляв, цар добрий, але оточений „лихими боярами" (чи міністрами), що не дають цареві знати правду про потреби і злидні народу...

Вірю, що Сталін був ніжним батьком для Світлани. Але любов до своєї дитини жила в душі тирана поряд з безсердечністю і нелюдською, невблаганною жорстокістю супроти інших.

Д. Мережковський у драмі „Павло І" змальовує характер цього царя, що проливав сентиментальні сльози, бачивши фіялку, яка засихала на сонці на схилі гори. І одночасно він спокійно прислухався до ударів „шпіцрутенів" (різки), від котрих умирали його солдати, яких він велів привчати до дисципліни.

Viator

Особисті прибутки американців збільшилися на $4.5 більйона

Вашинґтон. — Департамент Торгівлі стверджує, що особисті прибутки американців в серпні ц. р. значно збільшилися, бо аж на $ 4.5 більйона, і становили $631.2 більйона в річному відношенні. Річне відношення дістанемо таким способом, що прибутки з одного місяця помножимо через 12. В серпні було найбільше збільшення особистих прибутків в останніх сімох місяцях. Треба пригадати, що в серпні збільшилося число затруднених осіб в різних промислах та промислова продукція. Число новозбудованих мешканевих одиниць в серпні становило 1,381.000 врічному відношені. Вже видко признаки інфляції, збільшуються відсотки від позичок, в тому і відсотки від так званих морґеджів, позичок на будову або на купно домів.

Софія Кушнір

МОВА НАШИХ ДІТЕЙ

Всі, що зустрічаються з українськими дітьми в ЗДА, стверджують однодушно, що вони, за малим вийнятком, говорять між собою по - англійськи. Навіть на лекціях у школах українознавства чуємо, як вони шепочуть: „гів мі е пенсл", „гев ю ґат ени інк?", „ай ем фед ап"... Те саме вдома, на вулиці, всюди. Навіть у пластових і сумівських таборах.

Це — дуже грізна ситуація. Вона означає, що наймолодше покоління еміґрації йде великими кроками до винародовлення. Не піддаваймося ілюзіям! Дитина, яка воліє говорити по-англійськи, будучи в батьківському українському домі, тим більше волітиме говорити по - англійськи, коли стане доросла й самостійна. Сьогоднішні десятилітні чи п'ятнадцятилітні діти за десять літ будуть одружуватися. Коли вони тепер говорять між собою по - англійськи, немає сумніву, що до своїх дітей також говоритимуть по - англійськи. Друге, народжене на еміґрації покоління, яке почне народжуватися за десять літ, не знатиме вже української мови. Процес винародовлення буде повний.

Чому цей процес іде так скоро? Відповісти на це питання досить важко. Напевно є цілий ряд причин.

Поперше — живемо у великому розпорошенні, і українська дитина, інстинктово відчуваючи осамітнення своєї родини в чужому оточенні, хоче видобуватися з цього осамітнення через уподібнювання себе до загалу.

Подруге — живемо в країні, в якій стиль і норми життя витворили англосакси. Дитина інстинктово не хоче, щоб її вважали за „форінера", відчуває прикрість психічного натиску, і піддається цьому натискові, капітулює перед ним, включаючися в нурт асиміляційного процесу.

Потретє — є серед нас самих дуже великий відсоток плитких і матеріялістично наставлених людей з комплексом меншовартости. Бо, міряючи матеріяльною мірою, ми таки стоїмо далеко позаду. Ми убогіші, походимо з технічно відсталої країни, до того ж подоланої, переможеної. Дитина в багатьох родинах не відчуває довкола себе гордости зі свого українства. В результаті вона соромиться українства — і хоче від нього втекти.

Проблема — передусім психологічна. Не слід змішувати двох цілком різних речей: знання мови і готовости вважати її своєю, рідною. Дитина, особливо старша, може розуміти, що знання другої мови приносить ряд практичних користей, але знати будь - яку мову, українську, еспанську чи кісваґелі, і вважати її своєю, найближчою і найдорожчою — зовсім інша справа.

Проблема не є практичною. Тут не йдеться про те, як дитину навчити української мови, хоч, очевидно, і це важне. Сирота може знати українську мову дуже слабо, але, внаслідок любови і пієтизму до померлих батьків, може бути до тієї мови пристрасно прив'язаною і може намагатися завжди думати і навіть говорити тією мовою. І навпаки: дитина національно - індиферентної родини, яка з призвичаєння говорить удома по - українськи, може досконало знати мову, але не мати до неї жадних теплих почувань.

Річ зводиться до одного: пробудити в дитині бажання говорити по - українськи. Дитина у віці, коли школа починає мати на неї вплив, настільки велика, що вже здібна працювати над собою. Скільки дітей встає раненько, щоб піти перед сніданням до святого Причастя? Або скільки складає центи, щоб купити мамі дарунок на іменини? Треба дитину так само привчити постійно вживати рідної мови. Дитина мусить постановити, що буде завжди говорити по - українськи. Треба добитися, щоб вона це постановила. Коли постановить — то більш-менш дотримає. Буде намагатися. Річ у тому, що багато дітей зовсім до цього не змагають.

Заборони і гнів малощо поможуть. Можна деколи й наказати і висварити, але це — тільки допоміжний чинник. Істота речі — промовити до серця і волі, пробудити в дітях гордість з українства і прагнення його зберегти.

Є тільки один шлях до цього: відкрити дитині вартість українства. Треба, щоб дитина зрозуміла, що Україна — це велика річ, що Україна служить великій справі: обороняє принципи правди і справедливости, коли довкільний світ ті принципи потоптав; вона прагне волі для людини і народів. І за цю справу Україна страждає і бореться. Дитина це розуміє. Саме це вона зрозуміє. Хоч може не зрозуміє так званих „патріотичних" фраз, якими насичені промови на академіях: вона має на це забагато здорового глузду. Не треба дитину годувати фразами. Не треба також защеплювати їй сльозливий сентименталізм, який їй чужий, нудить її і смішить. Треба говорити їй з повагою про те, що істотне й велике.

Я радила б ще одно: дещо зменшити почуття осамітнення в чужому середовищі, зменшити комплекс меншовартости супроти могутньої і імпозантної будівлі, якою є американськість, показуючи інші, не американські явища. На жаль, не надійшов ще час, коли можна буде рекомендувати прогулянки в Україну, але хто може собі на це дозволити, повинен завезти дитину принаймні до Західньої Европи. Дитині, яка переконалася, наскільки імпозантнішим є Париж чи Рим від Ню Йорку чи Шикаґо, відкриються очі на різноманітність світу. Вона перестане вважати за найліпше, найвище, найгарніше все, що американське. А завдяки цьому легше уявить собі і велич незнаної України.

Методи можуть бути найрізнородніші. Істота справи засновується на тому, що треба дитину здобути для боротьби за збереження рідної мови. Це зробить ніхто інший як тільки батьки.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

„Ф Л Ю"

Відомим в усій Америці словом „флю", що є скороченням слова „інфлюенца", часто називають всяку застуду. Це ніщо інше, як наша славна ґрипа, яка, одначе, має різні форми і види, часом дуже складні й поважні.

Інфлюенца — це вірусова недуга, яка звичайно поширюється у холодний період часу, чіпляється до людей при найменшій застуді або й без неї, а переноситься від людини до людини через безпосередній контакт.

Вірус — це мікроорганізм, далеко менший від бактерії чи бацилі, який можна побачити тільки через спеціяльні електронічні мікроскопи. Він дуже відпорний на всякі профіляктичні засоби, може довгий час жити поза живим організмом, не піддається знищенню антибіотиками. Коли вірус атакує людину, він рідко коли сам по собі призводить до смерти, але так послаблює організм, що майже негайно приходить ускладнення внаслідок інвазії його всякими бактеріями. Ці останні викликають різні важкі недуги, а ослаблений організм не завжди має силу з ними боротись.

Медицина відкрила вже чимало родів таких вірусів. Тепер, при можливості ізоляції окремих вірусів, дослідники вивчили їх звички, поведінку і хвороби, що їх вони викликають. Одним із таких відкрить було визначення характеру інфлюенци, що прийшла в Европу та Америку з Азії. Її так і називають азійською інфлюенцою, а чули про неї всі, як про особливо важку форму недуги. Вона періодично появляється на західніх континентах, і тоді читаємо в пресі про епідемії „флю", ізза яких іноді цілі установи припиняють свою працю. Чимало людей, які мають деякі хронічні недуги, падають жертвами цієї капосної хвороби.

Під сучасну пору медицина знає щонайменше три види вірусової інфлюенци, які поширюються епідемічно взимку. Дві з них — це „домашні", а одна — азійська. Вони вертаються щокілька років дуже пунктуально, хоч окремі випадки занедужання трапляються ввесь час. Існує декілька теорій про причини періодичного вибуху епідемій, але справа не в теоріях, а в тому, що відповідні установи можуть з певністю передбачати, коли і як вони почнуться.

Цього року американський уряд охорони громадського здоров'я передбачає епідемію азійської інфлюенци. Вона почнеться десь у грудні, дійде до вершка в січні і щойно в лютому почне заникати. Вже пишуть про те, як охоронятись від цієї недуги, як боротися з нею і т. д.

Як згадано вище, ліків проти вірусу нема. Його не можна вбити ніяким антибіотиком, і, коли людина захворіє на інфлюенцу — вона мусить перебороти його своїм організмом, а у випадку комплікацій — з поміччю лікарських заходів. Останніми роками винайдено вакцину проти вірусу інфлюенци, і тепер щеплять людей відразу трьома видами вакцини, що включає гірші роди домашньої інфлюенци та азійську. Раз людина одержить повну дозу вакцини — їй потрібно лише щороку давати посилювач, і вона тоді у значній мірі забезпечена проти цього „флю".

Треба знати, що вакцина не діє зразу: щоб в організмі витворилась відпорність проти інфлюенци, потрібно 6-8 тижнів від часу щеплення. Тому вже тепер починають щепити людей проти інфлюенци. Осінь — найкращий час для витворення потрібного імунітету проти недуги, яка в формі епідемії прийде взимку.

Щеплення рекомендується всім без огляду на вік і стать. Зокрема ж воно необхідне для людей з хворобами серця, з високим тиском крови, з хронічними недугами легень, вагітним жінкам, конвалесцентам після операцій, людям з різними анеміями, всім, хто легко застуджується, і всім після 65 років життя.

Коли інфлюенца вдарить по людині, то майже з-правила вона мусить важко перехворіти. Комплікації при цій недузі — це майже завжди ускладнення у віддихових шляхах та легенях, що часто призводять до затяжного і важкого запалення легенів. Висока гарячка, інвазія бактеріями, гострі запалення віддихових шляхів — це ті „дарунки", які може принести вірус інфлюенци, що в свою чергу може сильно знищити організм людини, яка має інші недуги, а то й призвести до смерти. Статистики виказують високий відсоток смерти від інфлюенци у старших людей або тих, що мають згадані вгорі недуги.

Сучасна медицина не допустить до таких жахливих наслідків, які спричинила інфлюенца, наприклад, у 1918 році, коли населення десяткувалось недугою, бо тепер є добрі засоби боротьби з комплікаціями, спричинюваними вірусом. Все ж відсоток поважних наслідків, включно зі смертю, є ще високий. Тому вакцина є завжди вказаною, а зокрема тоді, коли передбачається епідемія. Вона потрібна і для особистої охорони від недуги, і для помочі в боротьбі з епідемією.

Варто згадати й про те, що більшість „флю" не витворюють в людині імунітету на все життя, як то буває, наприклад, після кору чи віспи. Людина може кожного року хворувати на інфлюенцу і не витворити імунітету. Тому постійно повторюване щеплення є покищо єдиним виходом.

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(61)

Дехто з хлопців висунув справу „роботи" взагалі. Крем'янець-не-Крем'янець, а містечка брати можна, сказав Блакитний. Цю справу вже обговорювано кілька разів. Як тільки прийде доповнення до табору — треба робити більші рейди. Зосередити пляни на Шумськ, Вишневець, Почаїв, Ланівці, а згодом ближчі до Крем'янця — Бережці і Білокриницю. Районові коменданти вже мають давати про ті місця розвідчі матеріяли. Плян, кожний зокрема, будуть розробляти штаб загону і теренова Команда.

Білий в прекрасному настрої. Штаб загону Хрона також. Це переноситься, неначе по команді, на хлопців — і табір гомонить до пізньої ночі про майбутні рейди, подвиги, бої...

Як упала в лісі роса — крутими пісковими дорогами їхали тачанки, вершники і вози у всі кінці повіту з новими вістями.

Повстанське літо щойно почнеться...

СВЯТО

25 травня 1943.

Сьогодні в повстанському лісі справді свято. Об'єднані відділи відбули лісові академії в честь Симона Петлюри і Євгена Коновальця.

Атмосфера для спільного святкування була якнайбільш придатна. Всі повстанці в лісі, всі теренові боївки і загони, всі довколишні села, навіть і дальші райони вже знали, що на Крем'янеччині створився спільний повстанський фронт.

Початком місяця переговори йшли мляво. Але останніми днями пішли швидко, і 23 травня був урочисто підписаний Акт поміж повстанськими відділами Організації Українських Націоналістів на Крем'янеччині під командою Блакитного і такими ж відділами Організації Українських Націоналістів Самостійників-Державників у цьому повіті під командою Крука. Остаточно узгіднено текст того дня на спільній нараді, що відбулась у таборі Хрона, а підписано його ввечері у таборі Каменя.

Акт, яким створено Перший Крем'янецький Об'єднаний Повстанський Штаб, підписали в присутності двох сотень повстанці обох сторін Блакитний і Крук, за повітові Команди своїх військових відділів, та Хрін і Камінь за свої лісові табори. Як свідки — підписали сотник Орлик і сотник Скоб, які й ввійшли до цього першого штабу. Начальником штабу став сотник Орлик. Штаб має складатися з представників обох сторін, по п'ять людей з кожної. Крук і Блакитний залишаються в команді своїх відділів і загонів, але з хвилиною устійнення вищої команди повстанського руху в Україні — буде призначений один командир для цілого повіту. Акт був підписаний в трьох примірниках: по одному для штабів Блакитного і Крука і третій для об'єднаного штабу, на руки сотника Скоба.

Щойно після підписання пригадали, що справді цей документ створено в п'яту річницю смерти Коновальця. Сотник Скоб навіть завважив:

— Смерть полковника Коновальця вас роз'єднала, а тепер, у річницю його смерти, вона знову єднає. Хай так і залишиться без змін...

У річницю смерти Симона Петлюри висипано біля табору Хрона дві символічні могили. Зразу після обіду відбулась тут спільна академія в честь Петлюри і Коновальця з участю майже п'ятьох сотень повстанців обох таборів і гостей від Черника. Промову виголосив Блакитний. Коротше говорив Крук. Співав хор повстанців...

Після академії повстанці перемішались, ходили по лісі, по таборі. Раптом односільчани, навіть свояки впізнавали один одного... Деякі вже підходили до Хрона або Каменя і просили, чи не можна б перейти з одного табору до другого, щоб бути разом у боях. Бо, казали, яка тепер різниця? Аби разом за Україну.

Черник запросив Блакитного до свого табору. Він також сьогодні провів лісову академію для своїх хлопців з Дубенщини. Блакитний поїхав. Там сталась дещо неприємна подія. Як входив Блакитний у табір — хтось із хлопців вигукнув: „А що тут роблять мельниківці?" Черник звелів дати йому дванадцять шомполів, і щоб тиждень мив котли у таборовій кухні...

У таборі Черника, який вже мав півтори сотні хлопців і чимало теренових боївок, також висипано високу символічну могилу. Тут відправлено панахиду, а потім відбулась академія. Запрошено до слова Блакитного, і він знову говорив. Після академії спільно вечеряли. Блакитний пробував говорити з Черником про таку саму умову на Дубенський повіт, як на Крем'янеччині, але Черник крутив головою. Він, мовляв, почекає, що скажуть згори на крем'янецьку умову...

Як проїжджав Блакитний попри табір Каменя, там ще й далі були хлопці Хрона при ватрах. Як приїхав до табору Хрона — застав ще хлопців Ка-

(Закінчення на ст. 3-ій)

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Степан Куропась

ШИКАГОВСЬКА ХРОНІКА

ЕКСПО-67 в Монтреалі відвідав я з приводу нарад Підготовного Комітету для СКВУ в тому місті, що відбулися в залі Православного Собору. Як відомо, нема на Експо Українського Павільйону чи села, не повіває там синьо-жовтий прапор між прапорами держав. Хоч був Український Тиждень, День Молоді (на площі поза Виставкою), хоч була з культурного боку слаба демонстрація і вигуки „Дайте волю Україні!", то це слаба реклята і слава для державного народу, уряд якого в екзилю вже 47 років.

А як інакше було на Світовій Виставці в Шикаґо 34 роки тому. Український Павільйон з козацькою вартою, кілька кімнат експонаті в приготованих Львовом і Подєбрадами, та американським континентом. Сцена, щоденна програма, ресторан, півмільйона відвідувачів до през. Гувера включно. На вежі павільйону з чотирьох сторін назва "Україна", а на будинку адміністрації український прапор лопотів разом з іншими державними прапорами. Не помогли протести Літвінова — Україна була вповні на Світовій Виставці — коштом американських українців — коштом робітників і селян, що тоді творили в Америці Союзи, Церкви, Народні Доми, а на Українських Землях помагали Рідній Школі, Просвіті, Інвалідам, та будували шпиталі і т. п. Чи за 34 роки ми пішли вперед, коли селян і робітників замінила нова зміна варти політичної еміґрації, що складається з інтеліґенції.??

Соборне Весілля Дори Турула і Олексія Пошиваника мало атракційний характер. Полтавчани з району Золотоноші і галичани заповнили залю ресторану Ді Ліо. Автор книжки „Один з 5-ох мільйонів" інж. Микола Приходько приїхав на весілля з Торонта, де він працює старшим інженером у фірмі сільсько-господарських машин Массі Фергусон. Його друга книжка „Далекими дорогами" в англійській мові вже здана до друку. Отець декан Білецький, який все буває на весіллях своїх парохіян, маестро Китастий і Чижик, що був старостою, та ряд лідерів православної і католицької громади творили дійсно соборну громаду.

Уділовці Титанієвої Спілки відбули інформативні сходини, на яких інж. Кішка з Монтреалу, реферував тепершню ситуацію Спілки. Спілка перейшла на власність людей, що мали перший морґедж (позику) якої спілка не могла сплатити. З леґального боку хоч уділовці вже не є власниками Спілки, можуть однак жадати фінансового звіту, бо від двох років ніхто не знає, як він виглядає. Створено окремий комітет, що уповноважив інж. Кішку діяти в інтересі уділовців і щоб відзискати права власности Спілки.

Катедральний Хор „Славута" який співає на Службі Божій о 12-ій, має гарну традицію. Пам'ятає він про день народин й іменин своїх членів, а може не забуває й про інші ювілеї. Тому теж члени хору люблять йти на проби й інші імпрези. Я припадком відкрив це, коли в союзових справах зайшов до пані Садовської. Звичайно не обійшлося і без „Многая літа", а диригент хору д-р Корудз, теж союзовець, хоч був з родиною в Ровд-Лейку на оселі, приїхав на ювілей членки. Отець Головатий, який душпастирює в Канаді і тимчасово перебуває в Шикаґо, був теж на імпрезі.

Делеґація Українських Професіоналістів з Ню Йорку, очолювана д-ром Ворохом прибула до нашого м. і мала авдиєнцію в нашого Єпископа Кир Ярослава. До делеґації приєдналися ще 4 шикаґівські професіоналісти. Під час авдієнції порушено справу української мови в школах дієцезії, справу латинізації нашої церкви, Світового Конґресу, Конференції Українських Єпископів, Патріярхату, евентуально го приїзду Верховного Архиєпископа до Америки і інші важливі справи. Авдієнція тривала півтори години і відбулася в приятельській атмосфері. Вияснено багато справ а звіт буде подано в комунікаті делеґації, яка мала мандат від 13-ох центральних організацій провірити справи, про які була мова. Стверджено, що такі авдиєнції потрібні для обох сторін, бо внаслідок „некомунікації" шириться баламутство. Крім Єпископа в конференції взяли участь ген. вікарій дієцезії монс. Паска і ред. „Нової Зорі" о. Свищук. З шикаґовців взяли участь д-р Хрептовський, інж. Струтинський, інж. Микитин і інж. Куропась.

Справи УНСоюзу за 9 місяців цього року не виглядають у нас добре. Округа впала на четверте місце, і надія, що відзискає перше місце, яке роками займала, мінімальна. Але проти надії - надіємося, що велика громада в Шикаґо таки до кінця року підійде на вищий щабель, бо в поході до 100 тисяч не може бракувати вкладу праці великої громади. Твердимо, що ми є 10-ою частиною УНСоюзу отже логічно на нас припадає 10-та частина праці. Це значить, що за три роки, щоб виказати чистий приріст 2,000 членів, треба зорганізувати 3,000 нових членів, або по тисячі річно. Замало є звітувати, що в нас найбільші відділи. Найбільші відділи повинні найбільше придбати і зрости! Субота 7-го жовтня надходить під знаком Великих Сходин УНСоюзу на які прибули гол. секр. д-р Я. Падох.

50-ліття Української Революції, відбудеться в нас в неділю 22 жовтня в Школі Шопена, де головним промовцем буде проф. Борис Мартос, б. прем'єр міністер УНРеспубліки. Окремі комітети приготовляють програму. Дальші імпрези з приводу Великих Роковин відбудуться зимою, а закінченням Роковин буде Свято Соборности і Самостійности 21 січня 1968 р.

Орган УНСоюзу „Свобода" доходить до свого діямонтового ювілею — 75-ліття. Без огляду на те, чи ми, американські українці, любимо „Свободу" більше чи менше, мусимо признати, що вдержатися українській газеті в американському морю — це чудо, а ще коли воно триває 75 літ. Це чудо сталося завдяки чудотворцеві, якому на ім'я УНСоюз. З приводу ювілею „Свободи" по Новому Році, треба українцям, які ще не є в Союзі, стати в його ряди. І тих людей приєднати до рядів УНСоюзу мусять члени УНСоюзу, мусять це зробити ветерани союзової праці. Перед американськими українцями робота велика не лише для себе самих, але й для України. Тому треба нам великого і сильного УНСоюзу на те, щоб він міг виконати свою ролю і щоб міг сповнити надії, які наша громада в Америці на УНСоюз покладає.

ВІДБУЛАСЯ КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМІТЕТУ ГРОМАДСЬКОЇ ЄДНОСТИ

(Закінчення зі стор 1-ої)

України за державну незалежність. Зокрема КГЄ буде піддержувати Державний Центр Української Народної Республіки та йому допомагати. Якщо йдеться про взаємини з Українським Конґресовим Комітетом Америки, конференція схвалила дотогочасні заходи КГЄ в питанні привернення первісної структури УККА та направи його внутрішньої і зовнішньої політики. В справі конфлікту з УККА конференція уповноважила нову Головну Управу КГЄ прийняти за підставу поладнання конфлікту домовлення „Комунікат" між Консолідаційною Комісією УККА і делеґацією КГЄ з дня 14 вересня 1967, який звучить так: «Комунікат. — Дня 14 вересня 1967 р. відбулася спільна нарада Консолідаційної Комісії Українського Конґресового Комітету Америки і Делеґації Комітету Громадської Єдности. На цій нараді після вичерпної дискусії представники КГЄ прихилилися до погляду деяких членів Консолідаційної Комісії УККА і з'ясували остаточно своє становище в справі входу трьох представників опозиції до Екзекутиви УККА. Органи УККА приймають до Екзекутиви УККА трьох членів опозиції, які будуть представниками організацій, що є членами УККА. Це становище КГЄ Консолідаційна Комісія УККА прийняла абсолютною більшістю голосів, як пропозицію для передання керівним органам УККА. А в справі засадничих позицій КГЄ вважається лист Екзекутиви УККА з 18 квітня 1967 р. за дійсний. Ню Йорк, 14 вересня 1967 р. (Підписали): Й. Лисогір, о. М. Харина, Стефанія Пушкар, Петро Ю. Стерчо, Антін Батюк, д-р Ворох Степан, Ярослав Гайвас, Іван Паливода, П. Самойлів, А. Гудзовський, Роман Борковський, Остан Олесницький, Теодозій Сендзік, д-р В. Комаринський.»

Конференція прийняла ряд резолюцій, які будуть вкоротці оголошені в українській пресі. Конференція доручила Головній Управі КГЄ приготовити і скликати Краєвий З'їзд Комітету Громадської Єдности до кінця березня 1968 р. Конференція вибрала керівні органи Комітету Громадської Єдности в такому складі: Головна Управа: д-р Сендзік Теодозій — голова, члени — дир. Бігун Микола, д-р Борковський Роман, інж. Гудзовський Анатолій, д-р Комаринський Володимир, інж. Кузик Дмитро, мґр. Нагорний Юрій, проф. Паливода Іван і полк. Самойлів Петро. Головна Рада: д-р Барановський Роман — голова; члени: проф. Віхар Степан, д-р Дерій Омелян, мґр. Ільницький Роман, д-р Квітковський Денис, ред. Корбутяк Дмитро, д-р Криволап Юрій, інж. Кульчицький Євген, д-р Маркусь Василь, д-р Мартюк Сильвестер, мґр. Олесницький Остап, Подоляк Лев, др Прокоп Мирослав, д-р Ріпецький Степан, п-ні Самосій Анна, д-р Сенежак Володимир, п. Філімончук Антін, інж. Шевченко Олександер, дир. Шепарович Іван, от. Шпірук Павло і д-р Янцишин Іван.

ПЕРШІ ЖЕРТВОДАВЦІ НА ФОНД СКВУ

Згідно зі Зверненням Українського Конґресового Комітету Америки і Фінансової Комісії СКВУ, що появилося у місяці серпні ц. р., вже багато наших Організацій, як і прикладних громадян, зложило свої пожертви на Фонд СКВУ. Сьогодні проголошуємо першу листу жертводавців, яка зазамикається цифрою дол. 5.313.00. Збірка продовжується. Прохаємо всіх, кому дорога справа успішного переведення Світового Конґресу Вільних Українців, надсилати свої пожертви на адресу: Українського Конґресового Комітету Америки, 302 Вест 133-та вулиця, Ню Йорк, Н. И. 10014, із зазначенням їх призначення на СКВУ. Всі пожертви будуть звільнені від федерального податку. Друга листа жертводавців буде проголошена на початку жовтня місяця ц. р.

За Фінансову Комісію СКВУ:
Голова — **І. Кокольський** (-) Заст. голови **Е. Попіль** (-)
Секретар — **Ю. Ревай** (-)

ЛИСТА ВПЛАТ НА ФОНД СКВУ Ч. 1.

Український Народний Союз, Джерзі Ситі, Н. Дж.	$2,000.00
Український Робітничий Союз, Скрентон, Па.	500.00
СУК „ПРОВИДІННЯ", Філядельфія, Па.	500.00
Українська Народна Поміч, Піттсбурґ, Па.	250.00
Союз Українок Америки, Філядельфія, Па.	100.00
Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України Ню Йорк.	100.00
Організація Державного Відродження України Головна Управа, Ню Йорк, Н. И.	100.00
Спілка Українських Журналістів Америки Головна Управа, Ню Йорк, Н. И.	100.00
Український Народний Дім, Бруклин, Н. И.	100.00
„Гуцульщина", Т-во Гуцулів-Верховинців, Гуцульська Рада, Рочестер, Н. И.	100.00
Українсько-Американська Допомогова Жіноча Організація, Н. И.	100.00
Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Ню Йорк, Н. И.	100.00
Спілка Української Молоді Америки, Ню Йорк,	100.00
Товариство б. Вояків УПА в ЗДА ім. ген. Тараса Чупринки, Ню Йорк, Н. И.	100.00
УНС. — Відділ 64 ім. Тарава Шевченка, Іст Петерсон, Н. Дж.	25.00
УНС. — Відділ 204, Ню Йорк, Н. И.	25.00

ФІЗИЧНІ ОСОБИ

Йосиф Лисогір, Джерзі Ситі, Н. Дж.	$ 100.00
Іван Кокольський, Джерзі Ситі, Н. Дж.	50.00
Володимир Сохан, Джерзі Ситі, Н. Дж.	50.00
Д-р Ярослав Падох, Джерзі Ситі, Н. Дж.	50.00
Антін Драґан, Джерзі Ситі, Н. Дж.	50.00
Інж. Степан Куропась, Шикаґо, Ілл.	25.00
Д-р Матвій Стахів, Скрентон, Па.	25.00
Інж. Гриць Василевський, Гаррисбурґ, Па.	25.00
Д-р А. А. Клос, Бріґс, Огайо	25.00
Григорій Лозинський, Шикаґо, Іллиной	25.00
Теодор Гринів, Ню Йорк, Н. И.	25.00
Роман Будзяк, Дітройт, Миш.	25.00
Зенон і Ярослава, Ґоїв, Дітройт, Миш.	25.00
Теодор Чижбій, Шикаґо, Іллиной	25.00
Семен і Олена Пирожинські, Бруклин, Н. И.	25.00
Іван Макар, Бруклин, Н. И.	25.00
Всч. о. Микола і Софія Старухи, Милвил, Н. Дж.	25.00
Всч. о. декан Мирослав і Марія Харина, Філядельфія, Па.	25.00
Олексій Яцько, Міннеаполіс, Мінн.	25.00
Д-р Володимир і Глорія Галан, Філядельфія, Па.	25.00
Проф. Тарас і Ольга Лукач, Лос Ґатос, Каліф.	25.00
Д-р Павло і Дарія Пундій, Шикаґо, Ілл.	25.00
Інж. Роман Баранський, Бруклин, Н. И.	25.00
Іван і Ксеня Калмук, Флашинґ, Н. И.	25.00
Д-р Стефан Войтович, Плейно, Ілл.	25.00
Юрій і Оксана Личковські, Ст. Петерсбурґ, Флор.	25.00
Д-р Володимир Когутяк, Ютика, Н. И.	20.00
В. Мудрейко, Ню Йорк, Н. И.	20.00
Петро Поліщук, Ню Йорк, Н. И.	15.00
Марко Крисків, Клівленд, Огайо	11.00
Іван Грабар, Джерзі Ситі, Н. Дж.	10.00
Юрій і Клявдія Салук, Джерзі Ситі, Н. Дж.	10.00
Павло Пришибинський, Філядельфія, Па.	10.00
Дмитро Верба, Брукли, Н. И.	10.00
Іван Кульматицький, Толідо, Огайо	10.00
Інж. Любомир Калинич, Ірвінґтон, Н. Дж.	10.00
Олекса Мельниченко, Джермантаун, Н. И.	10.00
Пані Божена Тарнавська, Канада	10.00
Рад. Богдан і Лідія Ластовецькі, Ню Йорк. Н. И.	10.00
Мґр Антін Луцький, Бронкс, Н. И.	10.00
Р. Кухта, Елизабет, Н. Дж.	10.00
А. Букшований, Байон, Н. Дж.	5.00
Всч. о. Іван Мак, Вунсакет, Р. Айл.	5.00

в другу болючу річницю трагічної смерти дорогої дружини, бл. п.
АННИ ОЛЕКСІЄНКО
в Українській Православній Церкві св. Покрови в Денвері при вул. Оґден ч. 1138 в неділю 1-го жовтня 1967 р. по св. Літургії буде відправлена
ПАНАХИДА
про що повідомляю Рідню, Приятелів і Знайомих та прошу про молитви, щоб Господь Її душу оселив там, де праведні спочивають.
чоловік Петро.

ШІСТЬ ЖІНОК ВМЕРЛИ ТОМУ, що споживали піґулки на те, щоб зменшити свою вагу. Таке ствердив стейтовий екзамінатор в Портленді, Ореґон, д-р Расселл Генрі, який досліджував цю справу в стейтовій лябораторії. Він прийшов до переконання, що піґулки, які споживали жінки для схуднення, позбавляли їхній організм калію, що вкінці довело до їхьої смерти. Д-р Генрі не назвав цих піґулок, тільки сказав, що вони різнокольорові, їхня ціль — зменшувати вагу пацієнтів, які мають їх часто денно споживати.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. д-ра **ВОЛОДИМИРА ВРЕЦЬОНИ**
складаємо 50 долярів на НТШ в ЗДА.
Д-р Роман і Марія КУЗІВ
Сентрел Айсліп, Н.И.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Іванни Шепевич
із Шикаґо
на Український Католицький Університет в Римі зложили слідуючі особи із Омага, Небраска:

по $10.00:	
Добровольський Гр., Велде А., Столярський В.	$30.00
по $5.00:	
Війтик Д., Костів І., Ґошуляк М., Ярош М., Реніховський З., Столярський О., Івасик М.	35.00
по $2.00: Огородник Д., Болобаш С.	4.00
по $1.00: Воробець Михайло	1.00
Разом	$70.00

ПОДЯКА

Дня 20-го серпня 1967 р. о год. 7:15 ранку відійшов від нас наш Найдорожчий Батько

проф. БОГДАН ЗАГАЙКЕВИЧ

дорогою якою відходять всі люди. Вижидаючи на останній життєвій зупинці на смерть, провідницю у Засвіти, нераз доводилося Покійному гірко відчувати глуху самітність тісі Його останньої зупинки. Тільки ті, що приходили розважити Його, змогли відчути скільки нелюдської сили й терпеливості було в Його немічному тілі й великій душі.

Ми, Його найближчі, які спостерігали оцю трагічну, бездільність самітнього вижидання, хотіли б з глибини серця, подякувати всім цим шляхетним людям, які старалися допомогти Батькові в хвилини передсмертного осамітнення, всім цим, хоча нечисленним, проте не фальшивим Друзям, які подали Йому долоню тоді, коли Він не простягаючи своєї — так бажав чийогось дружнього потиску.

В першу чергу наші слабкі, в порівнанні до діла сповненого, слова подяки належать Вельмишановному та дорогому нам д-рові Романові Грабові — котрого безінтересовну опіку над хворим можна назвати не лише лікарською, але справді синівською. Протягом цілого року д-р Р. Граб двічі, або тричі в тиждень приїздив до хворого Батька, стараючись всіми засобами облегшити Йому дні терпіння. Людяна, сердечна увага, яку д-р Р. Граб присвячував Батькові — піддержувала в хворім оцю безмежну віру в шляхетність людини — яка ж і була Батьковим життєвим кредом.

Свій час люди дуже часто розцінюють на гроші — проте бувають і такі нечисленні — котрі понад гроші цінять людину; і перед всіми ними хилимо голову в пошані. Дякуємо ВШ. родині Грицаків, що не забувала про нас в нашому гор'і, а передусім дорогій професоровій Людмилі Грицаковій, котра часто відвідувала хворого та розважала Його цікавими розмовами; дякуємо вірним учням Тата — в першу чергу дир. Андрієві Букові, що аж з Пассейку приїздив відвідувати хворого, редакторові Петрові Ямнякові, мґр. Евгенові Переймі, та всім цим, які за ініціятивою дир. А. Бука та Його дружини пані Катрусі звеличали ім'янини Батька своїми несподіваними відвідинами й зложили Йому в дарі свою шану і признання. (Тут хочемо зазначити, що гроші які тоді було передано Батькові в подарунку — $180.00 — Батько віддав по $90.00 на НТШ та Укр. Вільну Академію Наук).

Бажаємо подякувати Науковому Товариству ім. Шевченка за влаштування вечора-конференції з приводу Батькового 80-ліття, а передусім Вельмишановній Родині П-ва Кобринських, яка так щиро занялася влаштуванням цього святочного вечора; дякуємо Академії Наук, в першу чергу дорогому Батькові й нам, проф. В. Міяковському, за сердечні привітання з приводу 80-ліття — та всім цим Друзям, котрі хоча вже не зустрічали Батька в Публічній бібліотеці й не користувались більше Його енциклопедичним знанням, проте не забували про Його існування, надсилаючи Йому листи, або відвідуючи Його.

Можливо когось ми поминули в нашій подяці, що відноситься ще до цього часу коли Батько жив, пробачте нам, наш Батько завжди про всіх пам'ятав тому й був Він небуденною людиною — ми, тільки звичайні смертники.

З черги наша глибока подяка належить всім Приятелям Батьковим і Нашим, котрі звеличали похорони Покійного. Передусім дякуємо Всечеснішому о. Пароxові Йосипові Федорику, який відвідував Батька в найтяжчі хвилини розставання зі світом, а відтак так щиро-сердечно занявся похоронними відправами, попросивши до співучасті Всечесніших о. Я. Джурмана, та о. С. Сулика; дякуємо колишньому учневі Покійного Батька Всечеснішому о. В. Білинському, який потрудився взяти участь в похороннім Богослуженні, та Всечеснішому о. С. Суликові за зворушливі слова прощальної проповіді виголошеної під час Заупокійної Служби Божої. З черги дякуємо всім Вельмишановним промовцям, котрі промовляли по обох Панахидах, на цвинтарі й на тризні. Згадуючи промовців в черзі в якій промовляли, дякуємо ВШ. п. інж. Савойці, котрий промовляв від 14 Відд. Гетьманської Організації, ВШ. п. проф. Д. Горняткевичу, який прощав Батька від УВАН-у, ВШ. п. д-рові Утрискові — він прощав Покійного від бувших вояків (Відділ Нюарк) й ВШ. п. д-рові І. Козакові, що промовляв від Головної Управи Т-ва бувших вояків; дякуємо ВШ. п. д-рові В. Савчакові, котрий прощав Батька в імені бувших учнів та від ред. Колеґії видавництва Перемишль — Зах. Бастіон України. Особливу подяку складаємо промовцям, котрі прибули з далека, щоби віддати шану Покійному, а в першу чергу ВШ. п. проф. Роману Смаль-Стоцькому — який промовляв від НТШ, ВШ. п. ред. Петрові Ямнякові, який промовляв мовби в імені самого Батька до засмученої родини; дякуємо ВШ. панові генералові П. Шандрукові за прощальні слова щирого друга, ВШ. д-рові Пушкареві, котрий прощав Покійного від колишніх Громадян міста Перемишля й вкінці ВШ. п. проф. В. Міяковському, який згадавши давнє-минуле — теплими від серця пливучими словами, неначе б на мить оживотворив постать Батька.

Дякуємо ВШ. п. інж. Б. Бемкові, який потрудився зорганізувати хор, та всім ВШ. Хористам, які співали під час Панахиди. Дякуємо представникам ОбВУА та Т-ва Дивізійників ВШ. п. В. Кузикові, Ю. Бараникові, М. Стебельському, майор. І. Тарнавському, Копійчукові та Лозинському за це, що тримали почесну стійку при домовині Батька. Дякуємо колишнім учням Батька ВШ. п. д-рові Пушкареві, п. Манькові, д-рові Грицакові, п. Хитра, ред. Ямнякові, та дир. Букові — котрі несли домовину Покійного.

Наша сердечна подяка дорогій нам родині Безсонових, яка так охоче й щиро допомогла нам при влаштуванні тризни. Відтак дякуємо всім Жертводавцям вінків та квітів, Жертводавцям на Служби Божі, та цим, що замість квітів зложили пожертви на народні цілі.

Вкінці дякуємо всім, хто потрудився взяти участь в похоронах, а головно цим, котрі не жаліючи дорогого часу, приїхали з далека, щоби віддати Покійному останню честь і послугу.

Наша подяка належить теж ВШ. п. Литвину дир. похоронного заведення, за совісне переведення похоронних обрядів.

Хай Господь Бог належно оцінить Вашу щирість, добру волю, великодушне розуміння і сповнення християнського обов'язку і заплатить всім Божою неперевершено-справедливою ціною.

Родина ЗАГАЙКЕВИЧІВ

Вересень 1967 р.

Стемфордський Владика Кир Йосиф Шмондюк заінавґурував академічний рік

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ти щасливим на землі і після смерти.

Після Богослуження відбулася зустріч Владики з молоддю в авдиторії школи св. Юра, де відбувся полуденок для 150 учениць і учнів гайскулів та студентів коледжів та університетів. Голова „Обнови" п. радник Богдан Ластовецький вітав Владику та дякував йому, що загостив до молоді, що продовжує студії в дусі того, хто сказав про себе, що „Він Світло Світу". Тостмайстром Зустрічі був Всч. о. В. Ковалик, який привітав Владику та представників студентських товариств і організацій молоді та попросив до слова голову Союзу Українських Студентських Організацій (СУСТА) п. Юрія Кульчицького, який інформував молодь про студентські проблеми та передав привіт від молоді Канади. Студенти повинні підтримати свій провід та взяти масову участь у Світовому Конгресі Українського Студенства, що відбудеться 10, 11 і 12 листопада ц. р. в Ню Йорку. Проф. Стемфордського Коледжу д-р В. Ленцик закликав молодь, щоб ішла за голосом свого Владики та вповні використала час, призначений на студії. Вкінці промовив Владика Кир Йосиф. Він тішиться, що бачить перед собою стільки молоді, але на другий рік він сподівається бачити багато більше. Церква потребує освічених людей, і український нарід їх потребує. Другий Ватиканський Собор велику ролю визначив світським особам в церковному житті. Світські особи мають належати до Єпархіяльної Ради, вони мають співпрацювати з парохами. Освічених людей потребує і український нарід. „Не соромітьcя, казав Владика, признаватися до свого українського походження, бо я переконався, що наш нарід найкращий між тими всіма, що я їх пізнав, в нашому народі найменше баламутства, яке бачимо довкола нас". Владика закликав молодь організуватися в свої клюби та боронити свою віру і національність. На опікуна студентських організацій Владика Йосиф назначив Всч. о. Володимира Ковалика ЧСВВ. Отець Ковалик подякував Владиці за це відзначення і довір'я та подякою Преосв. Владиці Кир Йосифові і всім, які причинилися до успіху інавґурації академічного року, закінчив зустріч.

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(Продовження зі стор. 2-ої)

меня, які збирались там ночувати. Поїдуть до себе завтра...

Блакитний, Лисий, Вихор і Залізняк у супроводі малого загону залишили табір ранньою росою, до схід сонця, і поїхали швидким рейдом на перевірку повстанських станиць. За два дні вони проскочили через Угорськ, Катербург, через Дунаїв на Бережці, залишивши по дорозі Вихора і Залізняка по їх теренах. У Крем'янці приїхав Блакитний з Лисим, а в місті вже всі знали, що сталося в лісі. Знали, що створено спільний повстанський штаб, і Андрій Ле, зустрівшись із Лисим, сказав: „Шкода, що не маємо своєї преси, а то розтрубили б"...

Але не треба було й преси. Повстанські зв'язки і селянський „бездротовий телеграф" рознесли цю вістку по цілому повіті, і її знали від Білозірки до Білокриниці, від Почаєва до Шумська всі села та хутори. Вона покотилася і на Дубенщину, за кілька день про неї не знали у Збаражі, Бродах, навіть у Рівному. Блакитний не висилав ніяких вістових. Він хотів цю вістку сам завезти до Рівного. Вона ж, висмикнувшись, пройшла луною по всіх теренах і відбилась у найдальших закутках. У Крем'янці люди шепотіли одне одному на вухо, що за два тижні, під Зелені Свята, об'єднані повстанські сили братимуть місто...

У Крем'янецькому повіті було свято. Це ж, як проїжджали хлопці селами з Антоновецького лісу на Угорськ і Катербург, щойно тоді вияснилось, чому 25-го дзвонили у кількох селах дзвони. Думали, що, мабуть, краще зорганізовані села відправляли панахиди по Петлюрі і Коновальцеві.

— Ми як почули, що ви там у лісі спільну армію зробили, — казав старий селянин у Тилявці, — то зараз і до отця Палладія. А він вискочив без ряси з хати і до старости: бий у дзвони, Гарасиме! А ми й почали, мов на Великдень...

У деяких селах біля Угорська і Шумська селяни вивісили синьо-жовті прапори на школах, дзвіницях, кооперативних будинках.

Що це у вас за свято? — питали повстанці з тачанки.

— Наша армія буде йти, — казав вусатий дід у полотняній сорочці з косою за хутором. — Там, ондечки, в лісі аж п'ять тисяч їх вистроїлось, а з інших лісів ще сила-силення йде. Кожний ліс має п'ять тисяч дати. Аякже! Ото зійшлися з усіх-усюд, раду врадили і підписали, що ми всі, як один, за одну Україну підемо. Еге ж, кажуть вже й кошового десь вибирати збираються. Мої два внуки, як почули — то немов подуріли, так і погнали в ліс. Забрали свої пукалки, ще й мою шротівку взяли. Для України, кажуть, діду. А мені нічим качок стріляти. Отож, чекаємо, може десь покажуться, як уже армія буде йти. Бо то, кажуть, підемо всі разом і геть чисто всіх німців так і заметемо...

Людська фантазія працювала. Людська душа чогось прагнула, про щось мріяла, чогось сподівалась. І кожна добра вістка росла, здоганяла колись утрачені надії, проганяла їх, а на їх місце ставила нові.

Стара Крем'янеччина святкувала.

(Кінець)

ВІД РЕДАКЦІЇ: На цьому припиняємо друк спогадів д-ра Михайла Данилюка у щоденнику. Цілість цих спогадів появиться вкоротці окремою книжкою.

Посмертні згадки

ІВАН КЛЬОТЦ, довголітній член 490 Відд. УНС в Ірвінґтоні, Н. Дж., помер 30-го серпня 1967 р. на 68-му році життя. Походив з с. Бутинів, пов. Тернопіль, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Ольгу і дочку Олену. Похований на кладовищі Hollywood Memorial Park в Union, N.J.

Вічна Йому Пам'ять!

Олена Чорномаз, секр.

АНДРІЙ СМОРЖАНЮК, член 490 Відділу УНСоюзу в Ірвінґтоні, Н. Дж., помер 30 серпня 1967 р. на 64-му році життя. Походив з с. Хлібечен, Коломия, Зах. Україна. Оставив у смутку дружину, сина, дочку і 5 внуків. Похований на кладовищі Голівуд.

Вічна Йому Пам'ять!

Олена Чорномаз, секр.

ПАЗИНА ЮСИПЧУК, членка Т-ва ім. Т. Шевченка — 42 Відд. УНСоюзу в Пассейку, Н. Дж., померла 24 травня 1967 р. Покійна походила з с. Москалівка, пов. Косів, Україна. Полишила в смутку сина Мирослава, невістку Евлен, 2 внуків Ален і Гін, сестру Катерину. Похорон відбувся 25 травня 1967 р. з похоронного заведення до Укр. Православної Церкви, а відтак на цвинтар, при участі родини, членів Т-ва і знайомих.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Головачук, секр.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 8-го ЖОВТНЯ 1967 р.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича - 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при вул. 2376 Ґрилінґ. Проситься чл. прибути, бо є важна справа — Ювілею. — М. Бориськевич, секр.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.)	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY, N. J. 07303
(P. O. Box 346)

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____
Ім'я і прізвище: ____
Адреса: ____

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ____
Адреса: ____
Zip Code ____

ТАРЗАН, Ч. 5877. Нова біда!

Кевенда вірив Найбоковим хвалькуватим обіцянкам і виступив проти білих людей!

Він наказав негайно вивести їх. — Буде нам біда, навіть тоді, коли хлопець виздоровіє, — сказав Тарзан.

— Він не видужає! — відповів понуро Смит — тільки чудо могло б його врятувати... Так, або негайна операція!